

חוק מניעת היצף, תשל"ז-1977 *

הגדרות

1. בחוק זה –

"ארץ היצוא" של טובין – הארץ שממנה יובאו;

"ארץ הייצור" של טובין – הארץ שבה יוצרו או שבה נעשו רוב תהליכי ייצורם;

"הועדה המייעצת" – הועדה שנתמנתה לפי סעיף 3;

"הוצאות ייצור" – לרבות הוצאות מינהליות וריווח סביר;

"היטל" – היטל המוטל על פי סעיף 6;

"המנהל" – מנהל המכס והבלו;

"השרים" – שר האוצר ושר המסחר והתעשייה;

"טובין זהים" – לרבות טובין דומים במרכיביהם, בצורתם ובאיכותם;

"יבואן" של טובין – לרבות מי שמחזיק בהם בעודם בפיקוח רשות המכס ומי שהתיר לו גובה המכס רשימון לצריכתם בארץ;

"ייצור" – לרבות שינוי טובין מבחינת הצורה, הטיב או האיכות או מכל בחינה אחרת, מזיגתם או אריזתם, וכן ייצורה או גידולה של תוצרת חקלאית;

"מחיר היצוא" – מחיר סו"ב בנמל היצוא;

"פקיד מכס", "גובה מכס", ו"רשות המכס" – כמשמעותם בפקודת המכס.

2. (א) היצף הוא יבוא טובין כשמחיר היצוא שלהם נמוך בשעת קביעתו מהמחיר המקובל.

(ב) "המחיר המקובל" הוא המחיר, במהלך העסקים הרגיל, של טובין זהים המיוצגים לתצרוכת מקומית בארץ היצוא, ובהעדר מחיר כזה – אחד מאלה:

(1) מחיר היצוא הגבוה ביותר של טובין זהים לארץ שלישית, שלא במקרה חריג;

(2) סך כל הוצאות הייצור של טובין זהים בארץ היצוא; אם לא ניתן לוודא הוצאות אלה יקבעו השרים את הבסיס לחישוב המחיר המקובל; לענין תוצרת חקלאית ומוצרים הקשורים בייצור חקלאי יקבעו השרים את הבסיס בהתייעצות עם שר החקלאות.

(ג) אם ארץ היצוא איננה ארץ הייצור, ובארץ היצוא אין נמכרים טובין זהים, או שהם נמכרים אך מחירם אינו מחיר במהלך העסקים הרגיל, ייקבע המחיר המקובל לפי העקרונות שבסעיף קטן (ב) כאילו ארץ הייצור היתה ארץ היצוא.

(ד) היה מחירם של טובין זהים המיועדים לתצרוכת מקומית בארץ היצוא, ולענין סעיף קטן (ג) – בארץ הייצור, נמוך מהוצאות ייצורם, לא יראו בו מחיר במהלך העסקים הרגיל.

* נחקל בכנסת ביום י"ד בטבת תשל"ז (4 בינואר 1977); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בח"ח 1105, תשל"ח, עמ' 398.

1 דיגי מדינת ישראל, גרסח חדש 3, עמ' 39

(ה) לענין השוואת מחיר היצוא למחיר המקובל, יש להתחשב בתנאי המכר השונים, במיטת השוואה ובכל גורם אחר שיש בו כדי להשפיע על השוואה מציאותית בין שני מחירים אלה.

ועדה מייעצת

3. (א) השרים ימנו ועדה מייעצת של שבעה: שלושה עובדי המדינה — נציגי שר האוצר, שר החקלאות ושר המסחר והתעשייה, וארבעה נציגי ציבור, אשר לדעת השרים אחד מהם יהיה נציג תעשיינים, אחד נציג חקלאים, אחד נציג יבואנים ואחד נציג צרכנים.

(ב) נציג שר המסחר והתעשייה יהיה יושב ראש הועדה.

(ג) הועדה על מינוי הועדה, הרכבה ומענה תפורסם ברשומות.

4. (א) כל אדם מעונין רשאי לפנות ליושב ראש הועדה המייעצת בתלונה על כי טובין יובאו או עומדים להיות מיוכאים בהיצף וכי כתוצאה מכך נגרם נזק ממשי לענף תעשייתי או חקלאי או עלול להיגרם נזק כזה, או נמנעה או עלולה להימנע התפתחות ענף כזה שהוחל בהקמתו או עומדים להתחיל בהקמתו.

תלונה

(ב) נראה ליושב ראש הועדה המייעצת כי התלונה מבוססת לכאורה, יביאנה לפני הועדה.

5. (א) הועדה המייעצת תזמין את היבואן להופיע לפניו ולהשמיע טענותיו; כן רשאית היא להזמין כל אדם אחר שיש לו ענין בתלונה.

סמכויות וסדרי עבודה של הועדה המייעצת

(ב) השרים יקבעו בתקנות את סדרי עבודתה של הועדה, ובמידה שלא עשו כן תקבע אותם הועדה.

(ג) הועדה תביא מסקנותיה לפני השרים.

6. (א) ראו השרים, לאחר שהועדה המייעצת הגישה מסקנותיה, כי נתקיים האמור בתלונה שהוגשה לפי סעיף 4 א), רשאים הם להטיל בצו כללי או למשגור מסויים היטל על הטובין, ובלבד שהיטל על תוצרת חקלאית ועל מוצרים הקשורים בייצור חקלאי לא יוטל אלא בהתייעצות עם שר החקלאות.

סמכות להטיל היטל

(ב) ההיטל יהיה באחוזים מההפרש בין מחיר היצוא לבין המחיר המקובל, או בסכום קצוב או לפי חישוב אחר, אולם בשום מקרה לא יעלה על סכום ההפרש האמור.

(ג) ההיטל יחול על טובין שטרם שוחררו מפיקוח רשות המכס, אך רשאים השרים לצוות שההיטל יחול גם על טובין ששוחררו מפיקוח רשות המכס ונמצאים בידי היבואן, ובלבד שטרם חלפו 90 יום מיום שחרורם ועוד לא שולם היטל עליהם.

(ד) הוראות חוק מסי מכס ובלו (שינוי תעריף), תש"ט—1949², יחולו כשינויים המחוייבים על צווים לפי סעיף זה כאילו היו צווים לפי סעיף 1 לחוק האמור.

7. החייב בהיטל הוא היבואן.

חייב בהיטל

8. (א) נראה למנהל שטובין יובאו בהיצף, ולא חל עליהם היטל, רשאי הוא לדרוש מהיבואן ערובה לתשלום היטל אם אמנם יוטל תוך 60 יום מיום מתן הערובה; סכום הערובה

סמכות לדרוש ערובה זמנית

² ס"ח תש"ט, עמ' 164.

לא יעלה על ההפרש בין מחיר היצוא של הטובין לכין ערכם כמשמעותו בסעיף 130 לפקודת המכס.

(ב) הוטל היטל תוך התקופה האמורה, יחול ההיטל גם על טובין שלגביהם ניתנה ערובה, אף אם שוחררו בינתיים מפיקוח רשות המכס, והיבואן יהיה חייב בתשלומן אף אם הטובין יצאו מרשותו; לא הוטל היטל כאמור, תבוטל הערובה.

9. ראה המנהל שטובין שעליהם חל צו כללי יובאו שלא בהיצף, יפטרם מההיטל, או יחזיר את ההיטל אם כבר שולם, הכל לאחר התייעצות עם יושב ראש הוועדה המייעצת.

10. (א) החולק על חבותו בהיטל או רואה עצמו נפגע מהחלטה לפי סעיף 9 רשאי לערער לפני בית משפט מחוזי.

(ב) שר המשפטים רשאי להתקין תקנות בדבר הדרך והמועד להגשת הערעור ובדבר סדרי הדין בערעור.

11. (א) ההיטל ישולם בשעת שחרור הטובין מפיקוח רשות המכס, ואם הוא החל על טובין שכבר שוחררו מפיקוח רשות המכס – תוך שלושים יום מתחילת הצו או בשעת מכירת הטובין, לפי המוקדם.

(ב) המנהל רשאי, בתנאים הנראים לו, לדחות את תשלום ההיטל, כולו או מקצתו, ורשאי הוא להתנות את הדחיה במתן ערובות להנחת דעתו.

12. טובין שעליהם הוטל היטל וכן מוצרים שבייצורם השתמשו בטובין כאלה וההיטל לא שולם, לא יעביר היבואן את הבעלות או ההחזקה בהם ולא יעשה בהם כל עסקה עד לסילוק ההיטל, אלא בהיתר בכתב מאת המנהל ובהתאם לתנאי ההיתר.

13. (א) לא שולם ההיטל, כולו או מקצתו, במועד שנקבע לתשלומן, או נדחה תשלומן, תיווסף על הסכום שלא שולם ריבית, בשיעור שקבע שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת, לתקופת הפיגור או הדחיה; לענין גביה, דין הריבית כדין ההיטל.

(ב) המנהל רשאי לוותר על תשלום הריבית, כולה או מקצתה, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

14. פקודת המסים (גביה)³ תחול על גביית ההיטל.

15. הוראות חוק מסים עקיפים (מס ששולם ביתר או בחסר), תשכ"ח-1968,⁴ יחולו על ההיטל.

16. הוראות סעיפים 32 עד 36, 124 עד 127, 136, 144, 145 ו-150, למעט פסקה (2), לפקודת המכס יחולו, בשינויים המחוייבים, על ההיטל כאילו היה מכס.

17. (א) טובין שיובאו והם מיוצאים תוך שנה מיום ששוחררו מפיקוח רשות המכס, כמוכח לפי רשומותיה של רשות המכס, באריזתם המקורית או באריזה חדשה שנעשתה במעמדו של פקיד מכס, יושב סכום ההיטל ששולם עליהם, ובלבד שהטובין לא היו בשימוש

³ חוקי א"י, כרך ב', סרק קל"ז, עמ' 1374.
⁴ ס"ח תשכ"ח, עמ' 156.

בישראל וזהותם נקבעה, להנחת דעתו של גובה המכס במקום שממנו הם מיוצאים, על-ידי השוואה עם הפרטים שנרשמו במקום היבוא.

(ב) המנהל רשאי להורות להשיב היטל ששולם על טובין אף אם יוצאו לאחר חלוף שנה מיום שחרורם, אם ראה כי בנסיבות הענין מן הראוי לעשות כן, או אף אם יוצאו לאחר שהיה בהם שימוש בישראל אם הוכח כי השימוש גרם לגילוי אי-התאמתם של הטובין לתנאי הזמנתם או לגילוי של ליקוי שהיה קיים בהם בעת שחרורם מרשות המכס ואילו לא אותו שימוש לא ניתן היה לגלות את אי-ההתאמה או הליקוי כאמור.

18. (א) כדי להבטיח ביצועו של חוק זה או התקנות על פיו רשאי המנהל לדרוש מכל אדם למסור לו ידיעות, דוגמאות ומסמכים הנוגעים לענין ולאפשר לו לעיין בהם ולצלמם.

מסירת ידיעות ומסמכים

(ב) צילום של מסמך או דוגמה כאמור, שיש על גביו אישור מאת המנהל ואישור מאת מי שמחזיק במסמך או בא כוחו, שהוא מתאים למקור, יראו אותו לכל דבר וענין כאילו הוא המקור.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א) ובלי לגרוע מהוראות כל דין בדבר ראיות חסריות, לא ידרוש המנהל ידיעות מכוח סעיף זה מבין זוג של החייב בהיטל, מילדיו או מהוריו.

19. מי שהסמיכו המנהל בכתב רשאי, אם הוא משוכנע שהדבר דרוש כדי להבטיח את ביצועו של חוק זה והתקנות על פיו, להיכנס לכל מקום שאינו בית מגורים בלבד, לערוך בו חיפוש ולתפוס טובין ומסמכים אם יש חשד שנעברה בהם עבירה או אם הם עשויים לשמש ראיה במשפט, וסעיפים 33 עד 42 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969⁵, יחולו.

חיפוש

20. (א) מי שעשה אחת מאלה, דינו - מאסר שנתיים או קנס 50,000 לירות או פי שלושה משווי הטובין אשר בקשר אתם נעברה העבירה, לפי הסכום הגבוה יותר:

עונשין

(1) מסר, לענין חוק זה, ידיעה, פנקס, מסמך או תעודה אחרת שהם כוזבים בפרט חשוב ואין בידו ליתן הסבר סביר לכך;

(2) העלים, השמיד, שינה או סירב למסור ידיעה, פנקס, מסמך או תעודה אחרת שבדרש למסרם לפי חוק זה;

(3) עבר על הוראות סעיף 12;

(4) הפגיע לאדם הפועל מטעם המנהל לבצע את סמכויותיו לפי חוק זה או מנע זאת ממנו;

(5) עשה מעשה מרמה כדי להתחמק מסילוק ההיטל שנתחייב בו.

(ב) נעברה עבירה על חוק זה במהלך עסקו של חייב בהיטל, בידי עובד או שלוח של החייב בהיטל, אחראי לעבירה גם החייב בהיטל עצמו, אם לא הוכיח שנקט בכל האמצעים הסבירים להבטחת קיומו של חוק זה או שהעבירה נעברה שלא בידיעתו.

(ג) נעברה עבירה על חוק זה בידי חבר בני אדם, אחראי לעבירה גם כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה מנהל פעיל, שותף, מנהל תשכונות או פקיד אחראי של אותו חבר, אם לא הוכיח שנקט בכל האמצעים הסבירים להבטחת קיומו של חוק זה או שהעבירה נעברה שלא בידיעתו.

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 286.

21. הוטל היטל על טובין לאחר שהיבואן הסכים על מכירתם, רשאי הוא לדרוש מהקונה שישלם לו את סכום ההיטל זולת אם נקבע אחרת בהסכם.

חיוב הקונה

22. ראה המנהל כי אדם עבר עבירה על הוראה מהוראות חוק זה, רשאי הוא בהסכמתו של אותו אדם לקחת מידו כופר כסף שלא יעלה על הקנס הגבוה ביותר שמותר להטיל בשל אותה עבירה; הוגש כתב אישום בשל העבירה, לא יקבל המנהל כופר כל עוד לא ציווה היועץ המשפטי לממשלה על עיכוב ההליכים.

כופר

23. הוראות חוק זה לא יחולו על טובין שייבאה הממשלה ושר הבטחון קבע כי הם ציוד לחימה.

אי-תחולה

24. המנהל רשאי לאצול בכתב מסמכיותיו לפי חוק זה, אם בדרך כלל ואם לענין מסויים, למעט סמכויות לפי סעיפים 8, 9, 12, 13 (ב) ו-22.

אצילת סמכויות

25. תקנה 4 (6) לתקנות-שעת-חירום (תשלומי חובה), תשי"ח-1958* – בטלה.

ביטול

26. השרים ממונים על ביצוע חוק זה והם רשאים להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

ביצוע ותקנות

יצחק רבין   יהושע רבינוביץ   חיים בר-לב
ראש הממשלה   שר האוצר   שר המסחר והתעשייה

אפרים קציר
נשיא המדינה

* ס"ח השכ"ד, עמ' 175; תשכ"ו, עמ' 31.

חוק איגודי ערים (תיקון מס' 2), תשל"ז-1977 *

1. בסעיף 1 לחוק איגודי ערים, תשט"ו-1955: (להלן – החוק), בהגדרת "איגוד ערים", אחרי "איגוד רשויות מקומיות סמוכות זו לזו" יבוא "אף אם אינן גובלות זו בזו".

תיקון סעיף 1

2. אחרי סעיף 16 לחוק העיקרי יבוא:

חוספת סעיף 16ב

"הוראות אחידות 16ב. (א) שר הפנים רשאי לקבוע בצו הוראות לענין סעיף 15 (5) עד (7) ולענין סעיף 16 שיחולו על כל איגוד ערים שיוקם לאחר התקנתן אם אין הוראה אחרת בצו המקים.

* נתקבל בכנסת ביום כ' בטבת תשל"ז (10 בינואר 1977); הוראות החוק הוצעו עם דברי הסבר בה"ח 1282, תשל"ז, עמ' 14, ובה"ח 1266, תשל"ז, עמ' 30.

1 ס"ח תשט"ו, עמ' 48; תשכ"ו, עמ' 36.